

iaeden

butlletí núm. 140

INSTITUCIÓ ALTEMPORDANESA PER A LA DEFENSA I ESTUDI DE LA NATURA

Dibuix: Lorenc Pascua

1980-2010
30
ANYS

hivern
2010
2011

Butlletí de la IAEDEN

Número 140 - Hivern-10

Editat per la Institució Altempordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN), entitat independent sense afany de lucre i membre de la Federació Ecologistes de Catalunya.

Apartat correus 245 Figueres

Tel.: 972 67 05 31

Fax: 972 67 03 91

e-mail: iaeden@iaeden.cat

web: www.iaeden.cat

Composició de la Junta Directiva de la IAEDEN:

President: *Ignasi Batet*

Vicepresidenta: *Bàrbara Schmit*

Secretari: *Joaquim Guillaumet*

Tresoreria: *Vicenç Serradell*

Vocals: *Anna Albó,*

Marta Ball-Ilosera, Lluís Benejam,

Carme Bosch, Joan Budó,

Silvia Guitart, Salvador Jover,

Leonel Manso, Llorenç Pascua,

Montse Pascual, Esteve Robleda,

Ariana Seglar, Xavier Vizcaíno.

Han col·laborat en aquest número:

Ignasi Batet, Lluís Benejam,

Gustinet, Eduard Martí,

Llorenç Pascua, Sandra Saura,

Ariana Seglar, Bàrbara Schmit.

Disseny i fotos (Ll. P.):

Llorenç Pascua

Composició de textos:

Fotocomposició Roger - Figueres

Impress a Impremta Canigó

Dipòsit legal: GI-2076/92

Impress en paper ecològic

IAEDEN no comparteix necessàriament les opinions expressades en les col·laboracions signades pels seus autors.

© 2010, IAEDEN

S U M A R I

Portada: Carpa (*Cyprinus carpio*) 1

Sumari 2

Editorial 3

Calendari d'activitats 4

Noticiari 7

Nou grup d'esplai de la IAEDEN 12

Salvem l'Empordà. 14

El liró gris (*Glis glis*). 19

Els semàfors de la IAEDEN. 22

Butlleta d'inscripció 23

EDITORIAL

Biodiversitat

Aquest any 2010 ha estat reconegut com l'any de la Biodiversitat per al Conveni sobre Diversitat Biològica de les Nacions Unides. Tot i que ja s'acaba, és i ha estat una gran oportunitat per a reflexionar i reconèixer la importància de la biodiversitat a la Terra, al nostre país, a casa nostra. El valor d'aquesta declaració rau en totes les activitats i actes que s'hagin realitzat arreu del món i totes aquelles persones que s'hagin conscienciat de la importància de mantenir la biodiversitat per als ecosistemes, per al medi ambient i per a la nostra vida. Cal tenir en compte que els humans formem part d'aquesta xarxa entrelaçada que tots els éssers vius hi som presents, la pèrdua de part d'aquesta xarxa pot afectar els nostres béns, la nostra economia i la societat del benestar en què vivim. A més cal destacar que aquest increment en la pèrdua de la biodiversitat és bàsicament per l'acció dels humans, tala d'arbres, reducció d'espais naturals, introducció d'espècies invasores i un llarg etcètera que ha fet que les poblacions d'espècies autòctones cada cop es vegin més perjudicades. Els objectius marcats a escala global per a aquest any de la biodiversitat és alentar aquesta pèrdua per tal de reduir la pobresa al món i l'efecte sobre les formes de vida que habitem el planeta.

Aquests objectius globals són molt importants, però l'acció que cadascú de nosaltres pot fer, ho és encara més. És per això que us proposem descobrir els efectes de la pèrdua de biodiversitat en els espais que més coneixem, en especial a la nostra comarca. Actualment, l'Alt Empordà disposa de quatre espais naturals protegits de grans dimensions a banda d'altres; el Paratge Natural d'Interès Nacional de l'Albera, el Parc Natural del Cap de Creus, el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà i el Parc Natural Montgrí-Medes i baix Ter. Aquestes zones són reservoris de biodiversitat a la comarca, però cal que aquests no esdevinguin illes ecològiques aïllades, cal que aquests espais naturals tinguin unes bones connexions entre ells per tal de poder assegurar la no fragmentació d'espais i hàbitats. En aquests moments s'està tramitant el Pla territorial sectorial de les connexions biològiques i paisatgístiques i és aquí on demanem als nostres polítics que posin el seu granet de sorra en la conservació i protecció de la biodiversitat i que creïn un bon sistema de connexions tot garantint la pervivència de les espècies que habiten la nostra comarca i la preservació dels seus hàbitats. Encara que l'any de la Biodiversitat ja gairebé s'hagi acabat, cal seguir apostant per una conservació de l'entorn natural i les espècies que hi viuen.

CALENDARI D'ACTIVITATS

• **Diumenge 16 de gener. Sortida ornitològica**

Aquest proper diumenge 16 de gener realitzarem una altra sortida ornitològica a càrrec de Joan Ventura. En aquest cas anirem a Olot i voltants per veure ocells de bosc. Es recomana portar binocles.

Hora i lloc: a les 8 del matí a la plaça del Sol de Figueres.

Organitza: IAEDEN

• **Cap de setmana 29 i 30 de gener. Rastres a la neu**

Aquest cap de setmana anirem a la vall de Ridolaina (la Cerdanya) per a conèixer els rastres que es poden trobar a la neu. El dissabte al vespre es farà una xerrada sobre identificació de rastres a càrrec del naturalista Ignasi Batet i l'endemà, una excursió matinerana per tal de poder veure'ls. És recomanable a partir de 10 anys.

Cal portar: sac de dormir, calçat adequat per a la neu, raquetes (cal especificar si en teniu o no en el moment de la inscripció), roba d'abric i adequada, ulleres de sol.

Lloc de trobada: a les 5 de la tarda a la plaça de l'església d'Alp (si algú té problemes de transport, truqueu al local).

Inscripcions: al telèfon 972 670 531 o a iaeden@sinix.net, abans del 20 de gener, places limitades (20).

Preu: 25,50 € adults socis, 30 € adults i no socis, 20 € nens de 3 a 12 anys. Inclou: estada en una casa de colònies (dormir i esmorzar). Per cada àpat addicional cal afegir 9,60 € adults i 7,70 € nens de 3 a 12 anys.

Organitza: IAEDEN

• **Dissabte 5 de febrer. Assemblea general de la IAEDEN + passi del documental *Un país dempeus***

No cal dir la importància que té la vostra presència a l'assemblea anual de la IAEDEN, ja sabeu que la força i la constància de qualsevol entitat prové de la participació dels seus associats. No hi falteu! Després de l'assemblea hi haurà un pica-pica i el passi del documental: *Un país dempeus*, del qual Salvem

l'Empordà és un dels protagonistes. Els seus directors, Mariela Acjia i Jordi Oriola, vindran per poder fer tertúlia després del documental.

Hora i lloc: Can Met (c/ St. Vicenç, 30 baixos) a 2/4 de 7 de la tarda en primera convocatòria i a les 7 en segona. A les 8 del vespre hi haurà el pica-pica i el passi del documental.

Organitza: IAEDEN

• **Cap de setmana 12 i 13 de febrer. Sortida al delta de l'Ebre del Grup d'Esplai**

Aquest cap de setmana de mitjan febrer, el nou grup d'esplai de la IAEDEN farà una sortida per conèixer l'entorn natural del delta de l'Ebre. Podeu llegir més informació de la sortida i del nou grup d'esplai dins del butlletí.

Organitza: IAEDEN.

• **Diumenge 20 de febrer. Sortida naturalista familiar al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà**

Seguint amb les sortides familiars per a conèixer els diferents espais protegits del nostre país, aquest cop anirem al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (PNAE). El naturalista Ignasi Batet ens farà de guia i anirem des de Sant Pere Pescador fins a la platja pel marge dret del riu Fluvià.

Hora i lloc de trobada: a les 9 del matí al pavelló municipal de Sant Pere Pescador.

Cal portar: calçat còmode, aigua, esmorzar, dinar i roba d'abric. Inscripcions: al telèfon 972670531, places limitades (20).

Preu: gratuït per als socis de la IAEDEN (i Amics de Salvem l'Empordà). 5 euros per als no socis, i gratuït per als menors d'edat.

Organitza: IAEDEN

• **Dissabte 29 de febrer. Jornada de plantada de cartells al Mas Margall**

Realitzarem una jornada de manteniment de la zona dels estanyols del Mas Margall. En aquesta ocasió, farem una plantada de nous cartells informatius i

indicatius a diferents punts dels estanyols. Us animem a tots a venir a la plantada!

Hora i lloc de trobada: a les 9 del matí al Mas Margall.

Inscripcions: gratuït, però cal apuntar-se trucant al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: IAEDEN.

• 16, 17, 18 i 19 de març. VII Cicle de cinema ambiental i solidari: “Coneguem l’imperi per dins i per fora”

Aquest ja serà el setè any consecutiu que realitzarem el Cicle de cinema ambiental i solidari. Aquesta vegada sota el títol “Coneguem l’imperi per dins i per fora”. Estarà organitzat per la IAEDEN, amb la col·laboració de les associacions GEES, Diòptria i el FICMAC (Festival Internacional de Cinema del Medi Ambient de Catalunya).

Més informació al Noticiari d’aquest butlletí.

Anellament al Mas Margall

Seguint amb les sessions d’anellament als estanyols del Mas Margall, a càrrec de Joan Ventura, farem una sessió durant aquest hivern, però encara està per concretar el dia exacte. Estigueu atents a la web de la IAEDEN o doneu-nos el vostre correu electrònic i us n’informarem.

Organitza: IAEDEN.

Totes aquestes activitats es realitzen amb el suport de:

**Per estar permanentment informats:
www.iaeden.cat**

Jornada de plantada d'arbres al Mas Margall

El dissabte 23 d'octubre, una dotzena de voluntaris de la IAEDEN varen participar en la jornada de manteniment de la zona dels estanyols del Mas Margall. En aquesta ocasió es va fer una plantada d'arbres i arbustos en diferents punts estratègics de la zona per evitar el pas de la gent i especialment de vehicles motoritzats. La jornada va ser tot un èxit. Animem a tothom a venir a la propera jornada de manteniment on plantarem cartells informatius.

Sortida per conèixer els bolets

El diumenge 24 d'octubre es va realitzar la sortida anual per a conèixer bolets. Aquest any la temporada boletaire ha estat excepcional i a la sortida els participants van poder recol·lectar molt, en diversitat i en quantitat. Com és

habitual des de fa uns anys, el guia va ser el biòleg i micòleg Daniel Siscart, el qual ha fet unes explicacions que van satisfer i emocionar a tots els participants. A la sortida, hi van assistir unes 20 persones tot i que moltes altres s'hi volien apuntar, però es va haver de limitar el número de participants. Vàrem visitar diferents zones de les Salines.

10a Fira Infantil de l'Intercanvi

Enguany ja hem organitzat la desena de les fires infantils d'intercanvi mentre una forta tramuntana feia volar les joguines de les taules. Això no ens ha impedit recordar quan vàrem muntar la primera, quan ho fèiem com una prova, amb el dubte de saber si allò funcionaria... I amb els anys hem assolit que cada tardor un grapat de nens i nenes de Figueres esperin amb candeletes aquesta fira. Ens emociona veure quan, quasi una hora abans de començar, ja arriben els primers participants, neguitosos per escampar per sobre de les taules les seves joguines, els seus jocs de videoconsola o els seus llibres de lectura infantil. Cada any uns 150 infants, molts d'ells fidels, participen d'aquesta celebració comunitària del reciclatge de materials, de la reutilització d'objectes i de la reducció del consum i dels residus. És, en definitiva, una petita festa pel "Decreixement Sostenible", un petit gra de sorra en la megaduna que hauria de transformar de soca-rel la nostra economia mundial si volem deixar un planeta habitable per a les futures generacions. Creiem que els infants ho comencen a entendre una mica amb aquesta fira. Creiem que els seus pares també. Gràcies a tots pel seu èxit.

VII Cicle de cinema ambiental i solidari 2011: "Coneguem l'imperi per dins i per fora"

Tenim clara la necessitat de superar el sistema capitalista, de construir un model just, autènticament democràtic i sostenible... Però per poder aconseguir aquests objectius cal que coneguem l'Imperi per tal de conèixer el seu funcionament i els seus punts febles. Quin Imperi? L'Imperi del capitalisme, dels guanys econòmics a costa del planeta i de les persones i sobretot l'Imperi dels Estats Units, un dels principals països promotors del sistema. El coneixerem per "dins" de la mà del director nord-americà Michael Moore, expert cinèfil i

investigador sobre els problemes als Estats Units, fruit del seu sistema politicoeconòmic; i per “fora” a través d’altres pel·lícules que ens mostraran els efectes devastadors de l’Imperi del capital a la resta del món. Ja sigui mostrant el genocidi a l’Àfrica (*Els Nens de l’Inkisi*), la pesca il·legal de dofins al Japó (*The Cove*), o l’intent de cop d’estat contra un president elegit democràticament (Hugo Chavez) pel poble Venecolà...

Com sempre comptarem amb la sessió infantil com un intent de crear consciència als més joves, de crear sensibilització... Com cada any el cycle està organitzat per les entitats IAEDEN, GEES i Cineclub Diòptria. Salut, càmera i revolta!

PROGRAMACIÓ:

Dimecres 16 de març: *Els nens de l’Inkisi*. 20.30 hores a Can Met.

Blanchard, Chagui, John, Mambueni i Chance dormen al carrer Prince, la carretera principal que travessa el petit poble d’Inkisi, a només 180 km de la capital de la República Democràtica del Congo. Ells són *chegues*, un terme que remet a Che Guevara, i que fa al·lusió a la seva capacitat de resistència i lluita per sobreviure. La pobresa ha generat en les seves famílies la pèrdua de valors culturals tradicionals que situaven els fills al centre de l’estructura familiar. Avui, l’atzar ha unit aquests cinc nens que formen un nou espai de solidaritat, alguna cosa que els adults no els van poder brindar. Discriminats, acusats de lladres, violents i embriuxats, passen pel poble dia i nit.

Possible presència del director

Dijous 17 de març: *The Cove*. 22.30 hores als Catcinemes. Descompte socis de la IAEDEN.

En aquest controvertit documental es denuncia la matança anual de dofins al Parc Nacional Taiji, Wakayama, al Japó i el negoci que s’ha generat al voltant d’aquestes espècies emblemàtiques dels mars com són els dofins i les orques. La pel·lícula posa de manifest que el nombre de dofins morts a Taiji és diverses

vegades més gran que el nombre de balenes que es maten a l'Antàrtida. Els dofins són acorralats en una cala amagada durant la migració on són assassinats per mitjà de llances i ganivets. La pel·lícula va ser dirigida per l'exfotògraf del *National Geographic* Psihoyos Louie. Fragments del documental van ser filmats en secret amb micròfons submarins i càmeres d'alta definició disfressades de roques.

Divendres 18 de març: *Veneçuela: la lluita per l'esperança*. 20.30 hores a Can Met.

Documental que narra l'intent de cop d'estat contra el govern d'Hugo Chavez, elegit democràticament pel poble de Veneçuela. Els poders fàctics, contraris als canvis en pro d'una societat més justa i sostenible, es van aglutinar amb l'ajuda de governs estrangers, entre altres el govern que aleshores governava a Espanya, el Partit Popular, per tal d'anorrear les esperances de canvi social de la societat Veneçolana. Resulten espectaculars les imatges del poble reclamant l'alliberament d'Hugo Chavez, el seu president legítim. Uns documents i unes imatges que en cap moment vam poder veure en els nostres mitjans de comunicació, manipulats pels poders econòmics contraris al canvi cap a un món millor. Presentarà el documental i guiarà el debat l'activista ambiental Joaquim Guillaumet.

Dissabte 19 de març: *Triple sessió especial Michael Moore: Coneguem l'imperi per dins*.

A les 9 del matí, a Can Met, *Bowling for Columbine*. Aquesta pel·lícula és un documental, una crítica de la societat americana, i intenta respondre a aquesta pregunta: Per què el nombre d'homicidis per arma de foc és proporcionalment més alt als Estats Units que en altres països? El títol fa referència a la massacre de l'institut Columbine el 1999 on 12 alumnes de l'institut i un professor van ser assassinats per dos dels seus camarades.

Descans de mitja hora amb esmorzar gratuït per a tothom!

A les 11.30 hores a Can Met, *Sicko*. Tracta sobre l'atenció sanitària als Estats Units, concentrant-se en la indústria farmacèutica i en la corrupció de la Food and Drug Administration (FDA), l'agència governamental dedicada a regular, entre d'altres, aliments i medicaments. A través del seu bloc, Moore va demanar "històries d'horror sobre l'atenció sanitària" a les persones que compartissin el seu punt de vista sobre el tema.

A les 19.30 hores, a Can Met, després de la sessió infantil, *Capitalisme: una història d'amor*. El darrer documental de Michael Moore. Amb aquesta idea, sense necessitat de verbs ni adjectius, es descriu ella sola. Les característiques filmiques d'aquest senyor amb bandera de la Unió tornen a colar-se en les nostres vides com una eloqüent visió dels temes troncal de la vida nord-americana. Les misèries del capitalisme als Estats Units; el "somni americà"?

Dissabte 19 de març: a les 16.30 h, a Can Met. Sessió infantil i familiar amb la pel·lícula: *L'ós*. *L'ós* és una pel·lícula franco-nord-americana de l'aclamat director francès Jean-Jacques Annaud de 1988. El guió va ser creat per Gérard Brach basant-se en la novel·la *The Grizzly King* de l'escriptor conservacionista James Oliver Curwood. La pel·lícula ens porta al Canadà del segle XIX. El personatge principal és un ós orfe que acaba fent-se amic d'un ós més gran. Ambdós hauran de fugir de dos caçadors que intenten matar-los. El film és únic, ja que el protagonisme el tenen els dos óssos. Els homes són part necessària de la història però són simples secundaris i els diàlegs són extremadament limitats. Els punts forts de la pel·lícula són la seva fotografia i la seva descripció de la naturalesa.

Tot seguit xocolata ecològica per a tothom!

Totes les sessions organitzades a Can Met (C/ St. Vicenç núm. 30) són gratuïtes. A la sessió del Dijous als Catcinemes descompte per als socis de la IAEDEN.

Nou grup d'esplai de la IAEDEN

Benvolguts socis i sòcies, us informem que a la IAEDEN s'està gestant un **nou grup d'esplai de joves amb interès per la natura i l'ecologisme d'entre 12 i 15 anys**. Cares noves, activitats noves, en definitiva, un canvi d'aires. De moment, fem una activitat al trimestre (potser algun trimestre en farem més d'una), i els objectius bàsics són: passar-nos-ho bé, aprendre de l'entorn que ens envolta, conèixer els espais naturals de tot Catalunya i col·laborar amb tasques de conservació d'aquests.

Aquesta tardor hem anat a les Salines a penjar unes caixes niu de rata esquirolera o liró (*Glis glis*) que vàrem fer unes setmanes enrere. La rata esquirolera és un animal del que no se'n coneixen gaires coses, i esperem que amb les nostres caixes niu ajudem a mantenir les seves poblacions i puguem, de pas, conèixer si en corren gaires per les Salines. També vam aprofitar per conèixer bé un dels seus hàbitats principals, les fagedes.

Per tant, si tens entre 12 i 15 anys, ja saps que pots apuntar-t'hi! Només cal que escriguis a: esplai@iaeden.cat dient-nos el teu nom, cognoms, edat, telèfon i correu electrònic. I ja ens posarem en contacte amb tu. Hi ha places limitades per tal d'assegurar un grup de persones d'una mida raonable.

De requisits només n'hi ha 4:

- que tinguis entre 12 i 15 anys
- que t'interessi la natura i/o l'ecologisme
- que et facis soci/a de la IAEDEN

... i el més important: que tinguis ganes de passar-t'ho bé!

La propera sortida serà al delta de l'Ebre el cap de setmana del 12 i 13 de febrer

APUNTA-T'HI JA

(Data límit d'inscripció: 14 de gener de 2011)!

Fins aviat!

Els i les monitores del grup d'esplai:

Ariana Seglar, David de la Higuera i Sandra Saura Mas.

Salvem l'Empordà

Se'ns pixen a sobre i diuen que plou

El 15 d'octubre passat sortia publicat al DOGC l'aprovació definitiva del Pla territorial parcial de les comarques gironines (PTPCG) i, quasi un mes després, el 10 de novembre, el Pla director del sistema urbà de Figueres (PDUSUF) era aprovat per la Comissió Territorial d'Urbanisme de Girona.

Cal recordar que a finals del 2006 es va aprovar el Pla director territorial de l'Empordà (PDTE), un document fruit del consens amb el territori que havia de ser l'eina per a protegir de manera efectiva els sòls agrícoles i de connexió i en el que s'establien unes estratègies de creixement pels diversos nuclis de població. Doncs bé, ara ja podem constatar que tot allò fou una gran enganyifa. Només quatre anys després de la seva aprovació definitiva, el PDTE ja ha perdut tot el seu valor sobrepasat per les ànsies de creixement desproporcionades i per la nefasta planificació de les infraestructures que proposen aquests dos nous plans territorials. Els objectius de contenció dels creixements urbanístics i de protecció del territori que es plantejaven al PDTE han quedat totalment dilapidats.

Aquests últims anys han estat, sens dubte, els de major transformació del territori empordanès des del gran creixement urbanístic de la primera línia de costa fa unes dècades. Tot això pot no haver estat res comparat amb el que ens ve a sobre: la platja de vies i el moll sec de contenidors del Port de Barcelona a la plana agrícola del Far d'Empordà, el gran nyap ferroviari que treu l'estació del tren de rodalies del centre de la ciutat amb la nova estació a Vilafant i la multitud de carreteres noves que s'han de construir per donar-hi accés, els desdoblaments de l'A2, l'A26, el tercer carril de l'AP7 i el disbarat de la C-31, la MAT, el gaseoducte Martorell-Avinyonet de Puigventós i els més de 300 aerogeneradors en tramitació, l'augment de l'estratègia de creixement urbanístic de tots els pobles de la comarca i la multitud d'activitats extractives situades en sòls de protecció especial...

A més a més, no sabem si per cinisme o per pura coincidència, el mateix dia que a Girona s'aprovava el PDUSUF, a Figueres, s'hi celebrava la signatura pública de la Carta del Paisatge de l'Alt Empordà, amb la presència de l'encara conseller de Política Territorial i Obres Públiques, Joaquim Nadal, el mateix que ha aprovat tots els plans anteriorment citats. Suposem que la mala consciència

per aquesta planificació territorial tan agressiva fa que s'aprovin Cartes del Paisatge per intentar maquillar la feina mal feta. Malauradament per al paisatge de la comarca, aquest document no té valor jurídic, només és una declaració de bones intencions sense cap tipus de finançament ni programació per portar a terme les actuacions previstes. Per si no fos prou trist tot plegat, és la constatació d'aquella dita que diu: “Se'ns pixen a sobre i diuen que plou”.

En definitiva, des de Salvem l'Empordà valorem molt negativament les aprovacions amb rapidesa i just abans de les eleccions, del PTPCG i del PDUSUF i demanem que, en matèria de planificació territorial, es replantegin aquests plans i es torni a les directives marcades pel PDTE, l'únic document realment treballat i consensuat amb el territori i molt més adaptat a les necessitats socioeconòmiques actuals.

Història d'una acampada

Ja han passat unes setmanes des de l'acampada a la Gutina (16 i 17 d'octubre): un parell de dies de moguda per denunciar la bestiesa de projecte que amb l'excusa de l'energia renovable es vol concretar amb un Macro Parc Eòlic al cor de l'Albera. I com no podia ser d'una altra manera, la Tramuntana hi va fer presència. Ella també s'hi volia afegir a la reivindicació. I ho va fer d'aquella manera tan espectacular amb què s'expressa: fent-ho voleiar tot, acostant-nos la temperatura que arribava dels cims del Canigó que ja eren enfarinats de neu i deixant un cel lluminós que acostava els llocs que segons el mapa estan distants: el Bassegoda, el golf de Roses, el Montgrí...

Potser va ser la insistència de participar de la Tramuntana que alguns ho van interpretar com un destorb a l'hora d'afegir-se a la convocatòria. Però la gent va començar a arribar des de primera hora de la tarda: uns en burro des de Rabós, d'altres a peu des de Portbou, uns quants en bici des de Figueres i molts més des de llocs de tota la comarca i de fora.

Els preparatius de l'acampada van ocupar tot el dissabte. En especial el que havia de ser escenari, cuina i refugi davant la insistència de participació del vent: la furgoneta adaptada per fer mercats en el seu moment i que habitualment ara serveix de menjadora.

Al mes d'octubre, a quarts de vuit ja és fosc i amb la falta de sol sobrava fred. Tota la feina de tragar llenya al matí va ser endebades: en les condicions climatològiques de vent no era recomanable. Per sort l'alternativa era tant o més alegre: el vi i la garnatxa de can Torres va fer acte de presència per ajudar, amb el ball i la gresca de Vilaperkins, el Nen Magem i els qui van venir tot seguit, a treure el fred.

L'endemà es van reprendre les activitats: després de l'esmorzar i mentre anava arribant gent, va sortir el grup que va fer un recorregut per la zona afectada per la implantació del parc eòlic.

En tornar, el debat que es va iniciar amb repàs de l'inici del malson eòlic a l'Albera i es va acabar parlant de la microgeneració energètica a Ordís. Una bona excusa per reflexionar en veu alta sobre els arguments, les contradiccions i l'escollir entre "el dolent o el pitjor".

Paral·lelament, en una altra zona de l'acampada, l'espectacle de titelles de la Laura, i dins la furgona s'estava coent el que seria el plat fort del dia: la paella d'en Marc per a gairebé

100 persones que pràcticament la van liquidar. I tot plegat tancat amb el cremat d'en Pau (entenent cremat com a beguda derivada del rom).

Poca cosa més quedava que anar recollint, acomiadant els qui marxaven i felicitar-nos per l'èxit de la convocatòria. Més d'una persona insistia allà en “ho hem de repetir”.

Tant de bo no fos per haver de sortir al pas de despropòsits com la ZDP.

Però si cal hi tornarem. No ho dubteu.

Gustinet

Salvem l'Empordà s'adhereix al “Manifest sobre la crisi de les infraestructures a Catalunya”

Aquest manifest, al qual s'hi han adherit entitats i persones del àmbits econòmic, acadèmic, cultural i ambiental de Catalunya, considera que ens trobem en una històrica cruïlla econòmica i de desenvolupament del país, i denuncia la manca d'un projecte suficientment compartit i de futur. En el context de crisi econòmica i energètica, cal un canvi de model. Pel que fa a les infraestructures, si bé és cert que hi ha mancances puntuals, en trobem en els llindars més alts d'Europa d'autopistes i autovies, mentre que estem molt per sota de la mitjana en ferrocarrils. En aquest sentit, la duplicació sistemàtica d'infraestructures viàries no saturades respon a una manca de visió de conjunt de la xarxa de transport.

La modernització del país passa per una aposta ferma pel ferrocarril convencional, el que ha de facilitar la mobilitat quotidiana entre les grans poblacions de Catalunya, i potenciar clarament el transport de mercaderies amb tren, fet avui dia marginal.

Per tot això, es demana que el nou Govern de la Generalitat de Catalunya assumeixi la revisió del Pla territorial general de Catalunya com una oportunitat per posar ordre i formular un model de país de qualitat, que es revisin a la baixa les dotacions viàries i es prioritzin les dotacions al transport públic, i que la participació pública a plans i projectes sigui més sòlida i s'atengui a la legislació vigent.

Mercat de segona mà per Salvar l'Empordà!

El diumenge 12 de desembre passat, Salvem l'Empordà va organitzar un altre mercat de segona mà per guanyar diners per poder anar pagant tots els fronts judicials que tenim oberts. El mercat es va desenvolupar durant tot el dia a la plaça del Gra de Figueres i va comptar amb molts compradors. Des d'aquí volem donar les gràcies a totes les persones que van cedir material de manera desinteressada per poder realitzar aquest mercat.

El liró gris (*Glis glis*)

Foto: Miguel Ángel Castaño Ortega

El liró gris és un rosegador amb la cua força llarga i amb pèl força abundant, també a la cua. És de color gris clar en el dors, i amb el ventre blanc grisós. No té cap màscara negra com la rata cellarda. Els seus ulls són negres i grans i la cua és gairebé tan llarga com el seu cos. El cap i el cos fan entre 13 i 19 cm, mentre que la cua fa entre 11 i 17 cm. El seu pes aproximat és d'uns 190 g.

Es tracta d'un animal molt tímid, és d'hàbits nocturns i força arborícola. Aquestes característiques el fan molt difícil d'observar.

Viu en boscos caducifolis o mixtos, amb predomini d'arbres adults. Es tracta, doncs, d'una espècie sobretot forestal. Pot ocupar diferents tipus de bosc com castanyedes, rouredes amb avellaners, pinedes de pi negre, avetoses i avets (malgrat no ser caducifolis) i fagedes amb sotabosc de boix, gerds i maduixeres. No desestima estar prop de llocs habitats amb camps de fruiters o arbres de ribera com els freixes, salzes, pollancre, oms i bedolls. Això sí, té unes

Foto: Inasi Batet

En David penjant una caixa de liró gris.

preferències molt marcades amb les fagedes madures o rouredes amb sotabosc d'avellaners.

Es passen el dia en els seus nius esfèrics proveïts de molsa, herbes i branquetes que es fan ells mateixos, o bé en forats dels arbres, entre les roques o en el fullatge més espès. És al capvespre quan comença la seva activitat, estenent-se sobretot durant la primera meitat de la nit. Són més aviat solitaris i ocupen territoris no gaire grans, menys d'una hectàrea, on hi fan diversos nius que possiblement aniran canviant any rere any per evitar la parasitació d'aquests.

S'alimenta bàsicament de tot tipus de llavors i fruits com les fages, les glans, les avellanes, les castanyes, els pinyons, les maduixes, els gerds, els nabius, les móres i les pomes. També es pot alimentar d'insectes, petits mol·luscs, ous o

petits ocells. Durant la tardor ha de consumir aliments rics en greixos per superar l'hivern, arribant a duplicar, gairebé, el seu pes per tal de fer front a la hibernació que, en alguns casos i zones, pot abastar des dels primers freds de la tardor fins a ben entrada la primavera, podent ser períodes de 6 o 7 mesos. És clar que la hibernació a la nostra comarca ha de ser, per força, més curta. Tot i així realitzen petites vigílies per sortir a menjar una mica i continuar dormint després.

El període reproductor comença al mes de juny i acaba, normalment, al mes d'agost, si bé en algunes zones pot allargar-se fins al setembre.

He volgut parlar del liró gris en aquest article per explicar la tasca que ha fet el nou grup de natura de la IAEDEN. Nois i noies amb edats compreses entre els 12 i els 16 anys, juntament amb els seus monitors van construir caixes niu per liró gris, seguint els models que han fet servir tècnics del Museu de Ciències Naturals de Granollers en els seus estudis de població al Montnegre. Els nois i les noies van penjar-les en fagedes, rouredes i castanyedes de les Salines. La intenció és controlar la seva ocupació, no tant durant la hibernació, sinó en els períodes de cria (suposem que aquí serà entre l'agost i el setembre) que és quan semblen que són més efectives. S'ha pres nota d'alguns paràmetres com el tipus de bosc i sotabosc, l'orientació i la seva ubicació exacta. D'aquesta manera els nois i les noies han col·laborat activament en una tasca de recerca que pot ser molt interessant i pot permetre descobrir les preferències del liró gris en aquesta zona. Des d'aquí el nostre agraïment a tots ells i elles.

Bibliografia:

- Secem, Secemu i DCNA-MIMAM. *Atlas de los mamíferos terrestres de España*. Ed. L. Javier Palomo y Julio Gisbert. Madrid, 2002.
- Castells, Álvaro; Mayo, Manuel. *Guía de los mamíferos en libertad de España y Portugal*. Ed. Pirámide. Madrid, 1993.
- Blanco, Juan Carlos. *Mamíferos de España II*. Ed. Geoplaneta. Barcelona, 1998.
- AA.VV. "Cómo viven los lirones grises más vulnerables". *Quercus*, n. 287 (gener 2010) pàg. 14-20.
- Ribas, Alexis; Arrizabalaga, Antoni; Torre, Ignasi; Flaquer, Carles. "Dades sobre el seguiment del liró gris (*Glis glis*) al Montnegre". I Trobada d'Estudiosos dels Parcs de la Serralada Litoral · V Trobada d'Estudiosos del Montnegre i el Corredor. Diputació de Barcelona, 2009, pàg. 125-130.

Els semàfors de la IAEDEN

Consol Cantenys, presidenta del Consell Comarcal de l'Alt Empordà

Per la poca personalitat i no saber mantenir el que havien aprovat la majoria dels alcaldes de la comarca que van acceptar la proposta de l'institut Cerdà d'usar el corredor d'infraestructures per la instal·lació de l'energia eòlica. Per la seva baixada de pantalons davant la pressió del govern del seu mateix partit. **(Semàfor vermell)**

Joaquim Nadal i Farreras, exconseller de Política Territorial i Obres Públiques

Pel poc apreci que ha mostrat pel paisatge empordanès optant per obres faraòniques i desmesurades o l'empastifada de molins a la nostra comarca. Per la ironia mostrada en presidir la presentació de la Carta del Paisatge a Figueres, un document no vinculant que ha signat per maquillar els projectes agressius que ha desenvolupat a l'Empordà. **(Semàfor vermell)**

Maria Crehuet, alcaldessa d'Ordis

Per la seva valentia i empenta en ser l'avaladora d'una prova pilot del projecte de l'ecopoble al seu municipi, per tal de treballar amb totes les energies alternatives i demostrar que hi pot haver una altra manera de gestionar l'energia, diferent de l'actual. Un model que, tard o d'hora, haurà de canviar perquè s'ha d'anar a l'autosuficiència energètica i allunyar els especuladors de l'energia. **(Semàfor verd)**

amb el suport de:

Ajuntament
de Figueres
Alt Empordà

Medi Ambient

Diputació de Girona

L'EMPORDÀ. EL MILLOR REGAL!

Per reis **fes-te soci** o regala la butlleta de soci i emporta't un gravat fet especialment per a l'ocasió

Sebi Subirós

Punt negre sobre verd

Gravat a l'aiguafort i aiguatinta a dos colors

en planxa de coure de 7,5 cm x 25,5 cm
sobre paper Vendrell de 18 cm x 25,5 cm

D'aquest gravat editat especialment per la IAEDEN
se n'ha fet una **edició de 100 exemplars**
numerats de l'1/100 al 100/100

més

8 proves d'artista numerades del PA 1/8 al PA 8/8
tots ells **signats i numerats** per l'artista